O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT CHET TILLAR INSTITUTI

“TASDIQLAYMAN”

__________ I.M.Tuxtasinov

2022-yil “30” 06

PEDAGOGIKA
FANINING O‘QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	230 000 – Tillar
Ta’lim yo‘nalishi:	60230100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (rus tili)

Fan/modul kodi PED1504		O'quv yili 2024-2025	Semestr 5	ECTS-Kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek/rus	Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Pedagogika	54	66	120

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarga ta'lim-tarbiya sohasiga oid davlat siyosatining mazmuni, milliy va jahon pedagogikasining eng ilg'or g'oyalari, didaktika, tarbiya nazariyasi, pedagogik amaliyot, pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat asoslari mohiyatini yorituvchi nazariy bilimlar berish.

Fanning vazifasi – talabalarda ta'limiy-tarbiyaviy qarashlarni pedagogik faoliyatga tatbiq etish ko'nikmalarni shakllantirish, ilmiy, texnik va texnologik yutuqlarni qo'llay olishga tayyorlash hamda ilmiy dunyoqarashni shakllantirish vazifalarini bajarish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlar)

II. I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: O'zbekistonda ta'lim tizimini modernizatsiyalash jarayonlari.

Umumiy pedagogikaning predmeti, maqsadi va vazifalari

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunni. Ta'lim sohasida islohotlarni amalga oshirishning asosiy bosqichlari.

Umumiy pedagogikaning predmeti va tuzilishi. Asosiy ta'limiy kontseptsiyalar va yondashuvlar. Ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlari.

2-mavzu. Ta'lim menejmenti. Zamonaviy ta'lim tizimiga qo'yiladigan talablar

"Boshqaruv" ("menejment") tushunchasining mohiyati. "Ta'lim muassasasi faoliyatini boshqarish" tushunchasining tavsifi. Ta'lim menedjerining kompetentsiyalari. Ta'lim tizimini boshqarish organlari. Ta'lim tashkilotlari faoliyatini boshqarish.

3-mavzu.Tarbiya nazariyasi. Oila pedagogikasi. Globallashuv va uning tarbiyaga ta'siri

Tarbiya nazariyasi va tarbiya jarayonining mohiyati. Milliy va umuminsoniy qadriyatlarning o'ziga xosligi va tarbiyadagi o'rni.

Oila – jamiyatning asosiy bo'g'ini. Oila pedagogikasi metodologiyasi.

Oilaviy qadriyatlarning shaxs tarbiyasiga ta'siri.

Globallashuv jarayonida yoshlar ongiga ta'sir etuvchi omillar. Globallashuv va ommaviy madaniyat, mafkuraviy immunitetni shakllantirishda pedagogika fanining vazifalari.

4-mavzu. Ta'lim nazariyasi

Didaktikaning predmeti, vazifalari va asosiy kategoriyalari. Sharq va G'arb mutafakkirlarining pedagogik g'oyalari. Ta'lim paradigmalari, prinsiplari, qonuniyatlari. Ta'lim jarayoni. Ta'lim metodlari. Ta'lim metodlari, shakllari va vositalari. Ta'lim sifatini nazorat qilish.

5-mavzu. Pedagogik mahorat asoslari. Kasbiy kompetentlik va kreativlik

Pedagogik mahorat, uning mohiyati va tuzilishi. Pedagogik muloqot. O'qituvchi professiogrammasi. Chet tili o'qituvchisining professiogrammasi.

Pedagogik kompetentsiya va uning komponentlari. Kasbiy kompetentlik va uning sifatlari. Shaxs kreativligini ifodalovchi xususiyatlar. Bulajak o'qituvchilarda pedagogik kreativlikni shakllantirish.

6-mavzu. Pedagogik jarayonida ilmiy va umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish

Bilim, ilmiy dunyoqarash tushunchalari. O'quvchilar dunyoqarashida yangicha fikrlashni shakllantirish zaruriyati. Pedagogik jarayonda umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish. Milliy mafkurani yoshlar ongiga singdirish yo'llari. Talabalarda mustaqil fikrlash va demokratik tafakkurni shakllantirish.

7-mavzu. Pedagogik diagnostika. Pedagogik korreksiya. Elektron pedagogika

Pedagogik diagnostikaning predmeti. Ta'lim jarayonini diagnostika qilishning asosiy funtsiyalari. Korreksion pedagogikaning predmeti. Anomal bolalar bilan olib boriladigan korreksion ishlar yo'nalishlari. Elektron pedagogikaning predmeti. Pedagogik jarayonda axborot-kommunikatsiya va interaktiv texnologiyalaridan foydalanish.

8-mavzu. Pedagogik texnologiya asoslari. Innovatsion pedagogika.

"Pedagogik texnologiya", "metodika", "metod" tushunchalari. Pedagogik texnologiyalarning tuzilishi, maqsadi, vazifalari, metodologik asoslari.

Innovatsion pedagogika mazmuni. Ta'lim tizimida innovatsiyalarning o'rni. Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion jarayonlarni tashkil etishga ilmiy yondashuvlar.

9-mavzu. Ta'limning interfaol metodlari. O'yin texnologiyalari

Interfaol ta'lim metodlari. Grafik organayzerlar. Ta'lim jarayonida interfaol metodlarni qo'llash.

O'yin texnologiyalari. Pedagogik o'yinlarning asosiy belgilari. G.K.Selevkoning pedagogik o'yinlar tipologiyasi.

10-mavzu. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari. Muammoli ta'lim texnologiyalari

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim nazariyasi va uning mazmuni. Ta'lim oluvchilarning intellektual qobiliyatlarini rivojlantirish. Ta'limning uch bosqichli modeli (chaqiriq, anglash, fikrlash). Tanqidiy fikrlash asoslari.

Muammoli ta'lim, uning asosiy vazifalari. Muammoli ta'limda o'qituvchiga qo'yiladigan talablar. Muammoli o'qitishning darajalari. Muammoli ta'lim texnologiyalari.

11-mavzu. Ta'limda keys texnologiyasi. O'quv-loyihaviy ta'limning asosiy tamoyillari

"Keys-stadi" texnologiyasi. O'quv keyslarining turlari. "Keys-stadi" yordamida talabalar egallaydigan bilim, ko'nikma, malakalar.

Loyihaviy ta'lim texnologiyaning asosiy tushunchalari. O'quv-loyihaviy faoliyat tuzilishi va mazmuni.

12-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda ta'lim taraqqiyoti va ilg'or xorijiy tajribalar

Xorijiy davlatlar ta'lim tizimi. Ta'lim oluvchilarning bilish faolligini oshirish va mustaqil ta'limini tashkil etish asosidagi innovatsion ta'lim shakllari: modulli-kredit tizimi, masofali o'qitish, blended learning (aralash o'qitish), mahorat darslari, Vebinar mashg'ulotlar, "Assesment" texnologiyasi. Xalqaro baholash tizimi: PIRLS, TIMSS, PISA, EGRA ва EGMA haqida ma'lumot.

13-mavzu. Ijtimoiy pedagogika

Ijtimoiy pedagogikaning predmeti. Ijtimoiylashuv – ijtimoiy pedagogik jarayon. Ijtimoiylashuv tushunchasi va ijtimoiylashuv jarayoni. Ijtimoiylashuvga ta'sir etuvchi omillar.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu: O'zbekistonda ta'lim tizimini modernizatsiyalash jarayonlari.

Umumiy pedagogikaning predmeti, maqsadi va vazifalari

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonunni. Ta'lim sohasida islohotlarni amalga oshirishning asosiy bosqichlari.

Umumiy pedagogikaning predmeti va tuzilishi. Asosiy ta'limiy kontseptsiyalar va yondashuvlar. Ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlari.

2-mavzu. Ta'lim menejmenti. Zamonaviy ta'lim tizimiga qo'yiladigan talablar

"Boshqaruv" ("menejment") tushunchasining mohiyati. "Ta'lim muassasasi faoliyatini boshqarish" tushunchasining tavsifi. Ta'lim menedjerining kompetentsiyalari. Ta'lim tizimini boshqarish organlari. Ta'lim tashkilotlari faoliyatini boshqarish.

3-mavzu.Tarbiya nazariyasi. Oila pedagogikasi. Globallashuv va uning tarbiyaga ta'siri

Tarbiya nazariyasi va tarbiya jarayonining mohiyati. Milliy va umuminsoniy qadriyatlarning o'ziga xosligi va tarbiyadagi o'rni.

Oila – jamiyatning asosiy bo'g'ini. Oila pedagogikasi metodologiyasi. Oilaviy qadriyatlarning shaxs tarbiyasiga ta'siri.

Globallashuv jarayonida yoshlar ongiga ta'sir etuvchi omillar. Globallashuv va ommaviy madaniyat, mafkuraviy immunitetni shakllantirishda pedagogika fanining vazifalari.

4-mavzu. Ta'lim nazariyasi

Didaktikaning predmeti, vazifalari va asosiy kategoriyalari. Sharq va G'arb mutafakkirlarining pedagogik g'oyalari. Ta'lim paradigmalari, prinsiplari, qonuniyatlari. Ta'lim jarayoni. Ta'lim metodlari. Ta'lim metodlari, shakllari va vositalari. Ta'lim sifatini nazorat qilish.

5-mavzu. Pedagogik mahorat asoslari. Kasbiy kompetentlik va kreativlik

Pedagogik mahorat, uning mohiyati va tuzilishi. Pedagogik muloqot. O'qituvchi professiogrammasi. Chet tili o'qituvchisining professiogrammasi.

Pedagogik kompetentsiya va uning komponentlari. Kasbiy kompetentlik va uning sifatlari. Shaxs kreativligini ifodalovchi xususiyatlar. Bulajak o'qituvchilarda pedagogik kreativlikni shakllantirish.

6-mavzu. Pedagogik jarayonida ilmiy va umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish

Bilim, ilmiy dunyoqarash tushunchalari. O'quvchilar dunyoqarashida yangicha fikrlashni shakllantirish zaruriyati. Pedagogik jarayonda umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish. Milliy mafkurani yoshlar ongiga singdirish yo'llari. Talabalarda mustaqil fikrlash va demokratik tafakkurni shakllantirish.

7-mavzu. Pedagogik diagnostika. Pedagogik korreksiya. Elektron pedagogika

Pedagogik diagnostikaning predmeti. Ta'lim jarayonini diagnostika qilishning asosiy funtsiyalari. Korreksion pedagogikaning predmeti. Anomal bolalar bilan olib boriladigan korreksion ishlar yo'nalishlari. Elektron

pedagogikaning predmeti. Pedagogik jarayonda axborot-kommunikatsiya va interaktiv texnologiyalaridan foydalanish.

8-mavzu. Pedagogik texnologiya asoslari. Innovatsion pedagogika.

"Pedagogik texnologiya", "metodika", "metod" tushunchalari. Pedagogik texnologiyalarning tuzilishi, maqsadi, vazifalari, metodologik asoslari.

Innovatsion pedagogika mazmuni. Ta'lim tizimida innovatsiyalarning o'rni. Oliy ta'lim muassasalarida innovatsion jarayonlarni tashkil etishga ilmiy yondashuvlar.

9-mavzu. Ta'limning interfaol metodlari. O'yin texnologiyalari

Interfaol ta'lim metodlari. Grafik organayzerlar. Ta'lim jarayonida interfaol metodlarni qo'llash.

O'yin texnologiyalari. Pedagogik o'yinlarning asosiy belgilari. G.K.Selevkoning pedagogik o'yinlar tipologiyasi.

10-mavzu. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari.

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim nazariyasi va uning mazmuni. Ta'lim oluvchilarning intellektual qobiliyatlarini rivojlantirish. Ta'limning uch bosqichli modeli (chaqiriq, anglash, fikrlash). Tanqidiy fikrlash asoslari.

11-mavzu. Muammoli ta'lim texnologiyalari

Muammoli ta'lim, uning asosiy vazifalari. Muammoli ta'limda o'qituvchiga qo'yiladigan talablar. Muammoli o'qitishning darajalari. Muammoli ta'lim texnologiyalari.

12-mavzu. Ta'limda keys texnologiyasi. O'quv-loyihaviy ta'limning asosiy tamoyillari

"Keys-stadi" texnologiyasi. O'quv keyslarining turlari. "Keys-stadi" yordamida talabalar egallaydigan bilim, ko'nikma, malakalar.

Loyihaviy ta'lim texnologiyaning asosiy tushunchalari. O'quv-loyihaviy faoliyat tuzilishi va mazmuni.

13-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda ta'lim taraqqiyoti va ilg'or xorijiy tajribalar

Xorijiy davlatlar ta'lim tizimi. Ta'lim oluvchilarning bilish faolligini oshirish va mustaqil ta'limini tashkil etish asosidagi innovatsion ta'lim shakllari: modulli-kredit tizimi, masofali o'qitish, blended learning (aralash o'qitish), mahorat darslari, Vebinar mashg'ulotlar, "Assesment" texnologiyasi. Xalqaro baholash tizimi: PIRLS, TIMSS, PISA, EGRA ва EGMA haqida ma'lumot.

14-mavzu. Ijtimoiy pedagogika

Ijtimoiy pedagogikaning predmeti. Ijtimoiylashuv – ijtimoiy pedagogik jarayon. Ijtimoiylashuv tushunchasi va ijtimoiylashuv jarayoni. Ijtimoiylashuvga ta'sir etuvchi omillar

Seminar mashg'ulotlari multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1-mavzu. Umumiy pedagogika- fan sifatida. Umumiy pedagogikaning ilmiy tadqiqot metodlari.

2-mavzu. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimini boshqarishnig o'ziga xos xususiyatlari.

3-mavzu. Tarbiya nazariyasi va tarbiya turlari. Tarbiyaga ta'sir etuvchi omillar.

4-mavzu. Ta'lim-tarbiya jarayonida ilmiy va umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish.

5-mavzu. Pedagogik kasbiy kompetentlik va kreativlik.

6-mavzu. Pedagogik diagnostika va pedagogik korrektsiya. Korrektsion pedagogika.

7-mavzu. Didaktika-ta'lim nazariyasi. Pedagogik jarayon.

8-mavzu. Pedagogik mahoratni shakllanishida axborot kommunikatsiya texnologiyalarining roli.

9-mavzu. Elektron pedagogika va uning o'ziga xos xususiyatlari.

10-mavzu. Ta'limning interfaol strategiyalari va metodlari. Pedagogik o'yinlar tipologiyasi.

11-mavzu. Ta'limda keys texnologiyasi.

12-mavzu. Pedagogik mahorat asoslari va uning tarkibiy qismlari.

13-mavzu. Globallashuv jarayonida yoshlar ongiga ta'sir etuvchi omillar.

14-mavzu. Xorijiy mamlakatlarda ta'lim taraqqiyotining asosiy yo'nalishlari va ilg'or xorijiy tajribalar.

15-mavzu. Rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida nazorat qilish va baholashning zamonaviy ko'rinishlari.

16-mavzu. O'yin – maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning asosiy faoliyati sifatida.

17-mavzu. O'zbekistonda mustaqillik yillarida pedagogik diagnostika sohasida amalga oshirilgan ishlar va ularning natijalari.

18-mavzu. Umummadaniy dunyoqarashni shakllantirish texnologiyalari ham pedagogik texnologiyalarning o'ziga xos xususiyatlari.

	19-mavzu. Innovatsion jarayonlarni boshqarishning pedagogik xususiyatlari. **20-mavzu.** Zamonaviy ta'lim tizimi, uning ijtimoiy funktsiyalari. Pedagogik texnologiyaning ilmiy nazariy asoslari. **21-mavzu.** Ta'lim innovatsiyalarining mohiyati, nazariy asoslari va turlari. **22-mavzu.** Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalari. **23-mavzu.** Ta'lim jarayonida o'yin texnologiyalarilarini qo'llash. **24-mavzu.** Darsda o'quvchilar faolligini oshirishning asosiy motivlari. **25-mavzu.** O'quvchilar dunyoqarashida yangicha fikrlashni shakllantirish zaruriyati. **26-mavzu.** Axborot texnologiyalari – umummadaniy dunyoqarashini shakllantirishning samarali vositasi sifatida. **27-mavzu.** Ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish. **28-mavzu.** Pedagogik faoliyatda amaliy va pedagogik dasturiy vositalardan foydalanish **29-mavzu.** Ijtimoiy pedagogika fan va amaliy faoliyat sohasi sifatida. **30-mavzu.** Oila bilan olib boriladigan ijtimoiy – pedagogik faoliyat. **31-mavzu.** Ijtimoiy pedagogning maktab yoshidagi bolalar bilan olib boradigan faoliyati. **32-mavzu.** Ijtimoiy – pedagogik faoliyat metodikasi va texnologiyalari. **33-mavzu.** Xalq pedagogikasida oila, bolalar va ota-onalar muammolari. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan tayyorlangan ishlar: referat, taqdimot, portfoliolar tayyorlash va ularni MOODLE platformasida yuklash tavsiya etiladi. *Har bir mustaqil ta'lim mavzusiga 2 soat ajratilgan.*
3.	**V. Ta'lim natijalari / kasbiy kompetentsiyalari.** Talaba bilishi kerak: - asosiy pedagogik tushunchalar, ta'lim menejmenti, tarbiyaning ijtimoiylashuvi, milliy va madaniy-tarixiy omillarning tarbiyada tutgan o'rni, komil insonni tarbiyalashga oid davlat siyosatining mazmuni to'g'risida ***tasavvurlarga ega bo'lishi;*** - ta'lim-tarbiyaning zamonaviy texnologiyalari, innovatsion shakl va metodlari, ta'lim–tarbiya jarayonini boshqarish va unga rahbarlik qilish, o'qish va bilish faoliyatni tashkil qilish yo'llari, pedagogik faoliyatni rejalashtirishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;*** - metodologik, pedagogik va psixologik manbaalar bilan ishlay olish, ta'lim

	va tarbiya jarayonida milliy pedagogik meros va jahon ta'limi an'analaridan foydalanish, pedagogik muaamolarni echish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** . ma'ruzalar; . interfaol keys-stadilar; . seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); . guruhlarda ishlash; . taqdimotlarni qilish; . individual loyihalar; . jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, oraliq nazoratda berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar** 1. Aleks Muur. Ta'lim berish va ta'lim olish: pedagogika, ta'lim dasturi va tarbiya. Ikkinchi nashr. - Rutledj. 2012. - 202 bet. 2. Azizxulayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – T.: 2020y. - 183 bet. 3. Begmatova D.M., Daminova N.K. Pedagogik ta'limotlar. O'quv qo'llanma. - Samarqand, 2022. - 250 bet. 4. Daminova N.K., Jamalova N.U. Ta'limni tashkil etish shakllari modulini o'qitishda interfaol ta'lim texnologiyalaridan foydalanish. – Samarqand, 2021. - 116 bet. 5. Mavlonova R.A. va boshqalar. Umumiy pedagogika.- T.: 2010 y. "Fan va texnologiya" nashriyoti. - 360 bet. 6. Maxmudova M.M. Oila tarbiyasi asoslari. O'quv qo'llanma. – Samarqand, 2021. - 183 bet. 7. Pedagogika. Toxtaxodjaeva M. umumiy tahriri ostida. –T.: O'zbekiston Faylasuflari milliy jamiyati. 2010 y. - 470 bet. **Qo'shimcha adabiyotlar** 1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida" gi PF-4947-sonli Farmoni. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70 modda. 2. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi – T.: O'zbekiston, 2017. – 46

	bet. 3. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risida»gi Qonuni. 2020 yil 23 sentabr. 4. Ataeva N. va boshqalar. Umumiy pedagogika. – T.:Fan va texnologiya, 2015. - 799 bet. 5. Begmatova D.M. Sharq allomalarining ta'lim-tarbiya to'g'risidagi ta'limoti va kasbiy masalalari. O'quv-uslubiy qo'llanma. – Самарқанд, 2002. - 145 bet. 6. Pedagogika: 1000 ta savolga 1000 ta javob G' Metodik qo'llanma. U.I.Inoyatov, N.A.Muslimov, M.Usmonboeva, D.Inog'omova. – T.: Nizomiy nomidagi TDPU nashriyoti, 2012. – 193 bet. **Axborot manbalari** 1. www.gov.uz 2. www.lex.uz 3. www.ziyonet.uz 4. www.pedagog.uz 5. www.edu.uz
7.	**Samarqand davlat chet tillar instituti tomonidan ishlab chiqilgan va institut Kengashining 2022-yil "30" 06 dagi "11"-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.**
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar**: D.M.Begmatova – SamDChTI, "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori N.K.Daminova – SamDChTI, "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi katta o'qituvchisi
9.	**Taqrizchilar:** H.Q.Bo'riyev – SamDChTI, "Pedagogika va psixologiya" kafedrasi dotsenti Sh.Z.Taylanova – SamDUning O'zbekiston-Finlandiya Pedagogika istituti dotsenti, pedagogika fanlari doktori (DCs)